

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei românești					
Codul disciplinei cf. planului de învățământ	HFR0111	Semestrul	I	Tipul de evaluare finală (E / V / C)	E+V	
Regimul disciplinei { Ob -obligatorie, Op -opțională, F- facultativă}				Ob	Numărul de credite	6
Titularul disciplinei	Prof. Univ. Dr. Rodica Marta (Petreu) Vartic Catedra de Istoria Filosofiei Antice și Medievale Facultatea de Istorie și Filosofie					
Condiționări formale	NU SUNT					

Cerințe preliminare înscrierii.

Facultatea	De Istorie și Filosofie
Catedra	De istoria filosofiei antice și medievale
Specializarea	
Limba de predare	Română

Numărul total de ore (pe semestru) din planul de învățământ (Ex: 28 la C dacă disciplina are curs de 14 săptămâni x 2 h curs pe săptămână)				
Total	C**	S	L	P
	28	28		

** C-curs, S-seminar, L-activități de laborator, P-proiect sau lucrări practice

Obiectivul cursului.

Cunoașterea filosofiei românești, a conexiunilor ei cu filosofia universală și cu cultura românească, precum și a condiționărilor ei cultural-istorice și de personalitate.

Competențe specifice disciplinei. Completați numai la acele aspecte care au relevanță pentru disciplina.

Cognitive:

Studentul va putea:

- Să cunoască istoria culturii române, a filosofiei românești;
- Să înțeleagă dominantele culturii române și condiționările culturale și politice, deopotrivă europene și românești, ale creațiilor și opțiunilor filosofice;
- Să înțeleagă înlănțuirea ideilor moderniste, pe de o parte, autohtoniste, pe de altă parte, din cultura română, precum și influența lor pînă în epoca extrem-contemporană;
- Să stăpînească conceptele filosofice fundamentale utilizate în descrierea și explicarea culturii românești: formă, fond, autohtonism, modernism etc.;
- Să poată să discute cu orice partener, inclusiv cu cei occidentali, pe tema particularităților culturii și filosofiei românești;
- Să înțeleagă rolul fondator al lui Maiorescu și al Junimii în geneza culturii române moderne, rolul mare al junimiștilor în structurarea culturii române moderne, cu particularitățile ei litaraturocentrice;
- Să cunoască conceptele filosofice fundamentale din Maiorescu, Rădulescu-Motru, I. Petrovici, Mircea Florian, D.D.Roșca și Blaga, autoci ce reprezintă valori filosofice importante ale culturii române, cu o cotă anume de originalitate;
- Să sesizeze valoarea și splendoarea sistemului filosofic blagian.

Atitudinale:

Pe parcursul cursului urmărim să întărim/dezvoltăm:

- O atitudine civică și politică responsabilă;
- O atitudine culturală responsabilă, de respect pentru cultura românească, căreia îi aparținem în mod natural, prin naștere, precum și pentru filosofia românească, careia îi aparținem prin formație culturală și limbă;
- O atitudine filosofică responsabilă, de cunoaștere și de apreciere critică a valorilor reale care există în filosofia românească modernă și contemporană.

Competențe cu valențe mai generale.**Cognitive:**

- Dezvoltarea spiritului critic, pe bază de informație probată cu texte;
- Dezvoltarea capacității de interpretare a textelor, de contextualizare culturală și cronologică a acestora.

Instrumental aplicative

- competența de a argumenta oral și în scris;
- competența de a face interpretări de texte;
- competența de a face comentarii critice, recenzii, cronici de carte filosofică;
- competența de a face ediție de text/carte de filosofie;

Condiții de participare la examen. Participarea la seminarii. Nota obținută prin evaluarea activității de la seminarii reprezintă o treime din nota finală.

Modalitatea de evaluare	Ponderea în notare, exprimată în % {Total=100%}
- verificare pe parcursul semestrului, la seminarii	33%
- examen scris la sfîrșitul semestrului (studentul primește două subiecte, unul din curs, unul din bibliografia de semestru. Cerința pe semestru este să fie citite minimum 3 lucrări din bibliografie.	66%

Criteriile utilizate în evaluarea lucrării scrise: însușirea cunoștințelor predate la curs și existente în bibliografia recomandată și capacitatea de a opera cu acestea în mod corect (inclusiv din punct de vedere gramatical!).

Tematica cursului (enumerați în mod structurat principalele teme ale cursului):

1. Introducere. Apariție filosofiei românești și caracteristicile ei
2. Junimea și junimismul
3. Titu Maiorescu
- 4-5. Maiorescienii: C. Rădulescu-Motru
6. Maiorescienii: Ion Petrovici
7. Maiorescienii: Mircea Florian
8. Școala filosofică de la Cluj: D.D. Roșca
- 9-13. Școala filosofică de la Cluj: Lucian Blaga
14. Blaga și Cercul Literar de la Sibiu al Universității clujene

Bibliografia generală:

1. Lucian Blaga, *Despre conștiința filosofică*, în Idem, *Opere*, vol. 8, ediție îngrijită de Dorli Blaga, studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1983.
2. N. Bagdasar, *Istoria filosofiei românești*, în *Scrieri*, ediție de Gh. Vlăduțescu, București, Editura Eminescu, 1988
3. Ion Ianoși, *O istorie a filosofiei românești*, Cluj, Editura „Biblioteca Apostrof”, 1996
4. *Dicționarul operelor filosofice românești*, București, Editura Humanitas, 1997.
5. E. Lovinescu, *Istoria civilizației române moderne*, ediția princeps sau orice ediție integrală, de ex: *Ibidem*, ediție și studiu introductiv de Z. Ornea, București, editura Minerva, 1997.
6. Marta Petreu, *Filosofia lui Caragiale*, ediția a doua revizuită și adăugită, Iași, Editura Polirom, 2012, subcapitolul: „Teoria maioresciană a formelor fără fond”, pp.147-152.
7. Marta Petreu, *De la Junimea la Noica. Studii de cultură românească*, Iași, Polirom, 2011.
8. Vasile Muscă, *Încercare asupra gândirii românești*, Cluj, Editura Grinta, 2002.
9. Mircea Flonta, *Cum recunoaștem pasărea Minervei?*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1998.
10. Marta Petreu, *Filosofii paralele*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2005.

1. Titu MAIORESCU

„În contra direcției de astăzi în cultura română”; „Direcția nouă în poezia și proza română”, în vol. Idem, *Opere*, I, ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon, studiu introductiv de Eugen Todoran, București, Editura Minberva, 1978.

2. Constantin RĂDULESCU-MOTRU

Personalismul energetic, București, Editura Casa Școalelor, 1927 (sau în volumul Idem, *Personalismul energetic și alte scrieri*, studiu, antologie și note de Gh. Al. Cazan, text stabilit de Gh. Pienescu, București, Editura Eminescu, 1984); *Elemente de metafizică pe baza filosofiei kantiene*, ediție definitivă, București, Editura Casa Școalelor, 1928; *Cultura română și politicianismul*, în volumul Idem, *Scrieri politice*, ediție de Cristian Preda, București, Editura Nemira, 1998); *Românismul, catehismul unei noi spiritualități*, ediția princeps sau în volumul Idem, *Scrieri politice*, ediție de Cristian Preda, București, Editura Nemira, 1998.

3. Ion PETROVICI

Introducere în metafizică, ediția a II-a completată, București, Editura Casa Școalelor, 1929.

4. Mircea FLORIAN

Metafizica și arta, București, Casa Școalelor, 1945; *Recesivitatea ca structură a lumii*, vol. I-II, ediție îngrijită de N. Gogoneață și I.C. Ivanciu, București, Editura Eminescu, 1983, 1987, I. *Aspect fundamental*, pp. 45-88; II. *Concluzii*, pp. 396-446.

5. D.D. ROȘCA

Existența tragică, încercare de sinteză filosofică, București, Fundația pentru literatură și artă, 1934; *Mitul utilului*, ediție de Marta Petreu, Cluj, Editura „Biblioteca Apostrof”, 1999.

6. Lucian BLAGA

Diferențialele divine, în Idem, *Opere*, vol. 11, ediție de Dorli Blaga, studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1988; *Cenzura transcendentă*, în Idem, *Opere*, vol. 8, ediție îngrijită de Dorli Blaga, studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1983; *Geneza metaforei și sensul culturii*, în *Opere*, vol. 9, ediție de Dorli Blaga, studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1985; *Hronicul și cântecul vîrstelor*, orice ediție; *Luntrea lui Caron*, roman, ediția a II-a revăzută, Editura Humanitas, 1998.

Data completării: 28. 09. 2012   Semnătura titularului: prof. dr. R.M. Petreu Vartic

Semnătura Decan _____

Semnătura Șef de catedră _____